

На основу чланова 19. и 21. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Невена Кривокапић, Владо Мареш, Иван Цвејић, Тамара Скрозза, Марија Кордић, Петар Јеремић, Златко Чобовић, Владимир Радомировић, Ивана Стјеља и Драган Ђорђевић, на седници одржаној 26.2. 2016. године, већином гласова доноси

ОДЛУКУ

Текстом “Како зарадити 45.000 долара прештампавањем старих текстова”, објављеним 8. јануара у штампаном и онлајн издању, дневни лист “Политика”

1. прекршио је тачку 4. Одељка I (Истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије, по којој је новинар дужан да, када је то неопходно, консултује што више извора И омогући им да изнесу свој став,

2. прекршио је и тачку 3. Одељка V (Новинарска пажња), по којој је прећуткивање чињеница које могу битно да утичу на став јавности о неком догађају једнако њиховом намерном искривљивању или изношењу лажи.

Налаже се листу “Политика” да одлуку Комисије објави у свом штампаном и онлајн издању у року од пет дана од дана достављања одлуке.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Пословно удружење асоцијације локалних и независних медија „Локал прес“ поднело је жалбу наводећи да, супротно Кодексу, ауторка текста није послу приступила са професионалном пажњом, слепо је веровала извору информација, није консултовала више извора, односно „није се потрудила да информације које је прикупила само са једног сајта, на било који начин провери“. У жалби је, између осталог, наведено да су у тексту објављени нетачни подаци да је Локал прес током 2011. и 2012. добио средства из Фонда браће Рокфелер у износу од 80.000 долара да би писао о фискалној децентрализацији. Средства су, како се истиче, добијене од НЕД-а, у два одвојена уговора по 40.000 долара, а један од њих се односио на фискалну децентрализацију. У току ових пројеката објављена су укупно 34 текста у 15 локалних медија, организована два округла стола, 34 анкете и реализоване две документарне емисије.

Новинарка „Политике“ је, у одговору на жалбу, навела да Локал прес није тражио објављивање демантија, те да је редакција спремна да то учини, уколико добије одговор. „У поменутом тексту нисмо детаљно описивали спровођење активности. Нисмо се бавили једном, већ десетинама организација, које нису насумично изабране, већ по висинама донација. Локал прес поменут је

у свега две реченице. Било им је неопходно више од месец дана да схвате колико су ове две реченице спорне“, каже се, између осталог, у договору. Такође је наведено и да су све чињенице преузете из базе података Фондација центра, америчке организације којој податке достављају сами донатори, те да је могуће да велики донатори понекад баратају погрешним информацијама“. Новинарка је нагласила и да жалбу доживљава искључиво као покушај застрашивања и дискредитације.

Локал прес није прихватио понуђени предлог за објављивање одговора, сматрајући да би о жалби требало да одлучује Савет за штампу „у циљу заштите професионализма и примене новинарског кодекса“.

Чланови Комисије оценили су да подношење демантија није обавеза, те да онај ко је оштећен има право да сам процени да ли ће редакцији послати одговор или ће се на садржај текста одмах жалити саморегулаторном телу. Комисија препоручује подносиоцима жалбе да се најпре одбрате редакцијама, али прихвата и њихову процену да проблем није могуће решити на тај начин.

Кад је реч о садржају самог текста, већина чланова Комисије закључила је да би материјалне грешке до којих је дошло у тексту могле бити избегнуте да је новинар проверио податке преузете са сајта Фондација центра, тим пре што су ти подаци доступни и на веб сајту Локал преса. Као и кад је реч о жалбама „Јужних вести“ и Независног друштва новинара Војводине, у овом случају, новинар је веровао само једном извору и није ни покушао да пре објављивања потврди тачност тих информација. Такође, по оцени већине чланова Комисије, и у овом случају је изостало било какво објашњење које би читаоцу омогућило да стекне увид у то за шта је тачно потрошен новац добијен од донатора, да ли су реализоване активности значајне и због чега, да ли су средства утрoшена у складу са уговором и сл, па је неупућени читалац могао стећи погрешан утисак да је новац добијен на нетранспарентан начин и да је нејасно како је и за шта потрошен. Због свега тога, Комисија је са осам гласова „за“ и два „против“ одлучила да је „Политика“ прекршила Кодекс новинара Србије и наложила листу да ову одлуку објави.

Београд, 26.2.2016.

Председавајућа
Невена Кривокапић